

BESKÆFTIGELSESKLAUSUL

1. VEJLEDNING

Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar (FBSA) har videreudviklet Paradigmer for Samfundsansvar fra 2017 og tilføjet en Beskæftigelsesklausul til bygherrens og evt. total-/hovedentreprenørens værktøjskasse. Paradigmet er udviklet med udgangspunkt i en workshop afholdt i august 2020 og med input fra hele branchen.

På workshoppen var der stor enighed om, at der er to veje at gå, hvis Ordregiver ønsker at arbejde med social beskæftigelse på byggeprojektet. Det kan enten indgå som en klausul, hvilken dette er et bud på, eller som en frivillig partnerskabsaftale. Uanset tilgang, er det dog afgørende, at alle parter forstår og føler ejerskab til målsætningerne, og at der udpeges en tovholder, som kan sikre konkrete resultater.

Paradigmet er udarbejdet med henblik på opfyldelse særligt af FN's Verdensmål nr. 8 om anstændige jobs og økonomisk vækst og Princip 1 i FBSA's Charter for samfundsansvar.

Denne vejledning har til formål at give bygherren et overblik over paradigmet og inspiration til, hvordan en beskæftigelsesklausul kan anvendes. Bemærk, at dette paradigme vedrører EU-udbud, forsyningsvirksomhedsdirektivet og tilbudsloven.

Ordregiver bør nøje overveje, om det udbudte arbejde egner sig til beskæftigelse af ledige i henhold til beskæftigelsesindsatsloven. Ordregiver kan søge viden, inspiration og sparring herom på www.Cabiweb.dk

Paradigmet er bygget op af moduler (fra lys grå -> mørkegrå), som Ordregiver kan **til- og fravælge**, afhængigt af om bygherre/totalentreprenør ønsker at arbejde ud fra en partnerskabstanke eller en kontraktklausul. Ordregiver bør overveje, hvorvidt hvert enkelt modul er relevant for det udbudte arbejde.

Modul 1-3: Formålet med modulet er at understøtte en tidlig dialog med markedet for senere at sikre den bedst mulige opfyldelse af beskæftigelsesklausulen, så flest ledige beskæftiges.

Ordregiver skal identificere det gyldne "mellemed", som kan skabe kontakten mellem Entreprenøren og den ledige. Dette led kan fx være Jobcenteret, Beskæftigelses- og socialforvaltningen, NGO'er eller civilsamfundsorganisationer, der arbejder med særlige målgrupper, som fx udsatte unge, flygtninge eller mennesker med handicap, som har brug for en indgang til arbejdsmarkedet.

For at sikre fokus og et godt match skal Ordregiver initiere kontakten til de rette ledige, som kan passe til bygge- og anlægsprojektet. "Mellemedet" kan også være bindeleddet til lokale projekter, som er relevante for den konkrete entreprise.

Projekter om beskæftigelse af lokale ledige kan kun ske inden for rammerne af partnerskabsaftaler. Et kontraktkrav om lokale ledige kan ikke rummes inden for EU-retten, herunder det EU-retlige princip om ligebehandling, som indeholder et forbud mod nationalitetsdiskrimination. Forbuddet er traktatbaseret og gælder for udbudsdirektiverne, udbudslovens afsnit II, III og IV og tilbudsloven.

Derudover er hensigten at give Ordregiver og Entreprenøren mulighed for sammen at afdække den konkrete udmøntning af de krav, som fremgår af beskæftigelsesklausulen, i forbindelse med kontraktunderskrift.

Modul 4-10: Heri beskrives selve klausulen. Parterne kan aftale løbende at følge op på beskæftigelsesklausulen på byggemøderne på samme vis som arbejds- og lærlingeklausulerne.

I pkt. 9 kan Ordregiver udskifte "*kontraktstart*" med en konkret **dato** eller ved påbegyndelsen af en bestemt **fase**, hvis beskæftigelse af ledige først realistisk kan ske på et senere tidspunkt i kontraktperioden.

I pkt. 10 kan Ordregiver udskifte "*kan*" med "*skal*", hvis modul 1-4 anvendes, og Ordregiver ikke ønsker at pålægge Entreprenøren hele ansvaret for at skabe kontakten til de ledige.

Modul 11-12: Heri reguleres dokumentationen og opfølgning, som Entreprenøren er forpligtet til at opfylde på Ordregivers anmodning. Omfanget af dokumentation kan justeres i op- og nedadgående retning afhængigt af formålet med dokumentationen og kontraktens størrelse.

Modul 13-14: Heri reguleres sanktionering af beskæftigelsesklausulen ved misligholdelse med henholdsvis ophævelse og/eller bod.

Bodens størrelse kan reguleres i op- og nedadgående retning afhængigt af kontraktens størrelse (proportionalitetsafvejning).

2. KLAUSUL

1. Ordregiver har forud for offentliggørelse af udbuddet gennemført en bred høring af denne beskæftigelsesklausul blandt potentielle tilbudsgivere. Ordregiver ønsker at oplyse markedet om Ordregivers forventninger til beskæftigelsesklausulen som en del af Ordregivers opfyldelse af FN's Verdensmål nr. 8 om anstændige jobs og økonomisk vækst. Derudover vil Ordregiver redegøre for det forventede antal ledige, som påtænkes beskæftiget under denne kontrakt, og på hvilke vilkår.
2. Ordregiver har ansvaret for at sikre, at der formidles kontakt mellem Entreprenøren og den ledige. Ordregiver skal identificere det relevante "mellemed", som fx Jobcenteret, Beskæftigelses- og socialforvaltningen, boligsekretariat, NGO eller socialøkonomisk virksomhed, som skal bistå Entreprenøren med at skabe kontakt til den ledige og med opfyldelse af denne beskæftigelsesklausul.
3. Entreprenøren og Ordregiver skal i fællesskab arbejde for inklusion af ledige på arbejdsmarkedet.
4. Entreprenøren er forpligtet til at sikre, at [X] ledige opnår beskæftigelse i kontraktens samlede løbetid. Parterne har ved kontraktindgåelsen besluttet det endelige antal ledige, som skal beskæftiges under denne kontrakt.
5. Entreprenøren skal inden kontraktstart fremsende en beskæftigelsesplan, der redegør for, hvordan Entreprenøren påtænker at opfylde beskæftigelsesklausulen, og hvordan Entreprenøren vil sikre, at dokumentation for overholdelse af beskæftigelsesklausulen kan ske i overensstemmelse med den til enhver tid gældende databeskyttelseslovgivning.
6. Beskæftigelse af ledige kan alene ske på opgaver, som falder inden for kontraktens område, og kun i dens løbetid. Entreprenøren kan opfylde pkt. 4 ved at overføre personer, som ved kontraktens indgåelse har opnået ansættelse hos Entreprenøren, til udførelse af kontraktens opgaver, jf. pkt. 7 og 8.
7. Ved beskæftigelse af ledige forstås personer, som opnår ansættelse i løntilskud, fleksjob, virksomhedspraktik, småjobs, fritidsjobs, mv., jf. pkt. 8.
8. Beskæftigelse af ledige skal ske i henhold lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (lov nr. 548 af 7. maj 2019) eller lignende ordninger om beskæftigelse af ledige i andre EU-medlemslande.
9. Entreprenørens forpligtelse til at beskæftige ledige indtræder ved kontraktstart.
10. Entreprenøren har ansvaret for at ansætte det aftalte antal ledige, jf. pkt. 4. Ordregivers aftalte "mellemed", [indsæt], kan bistå Entreprenøren med at a) identificere de relevante persongrupper og ansættelsestyper, samt b) formidle kontakten til de konkrete personer, hvis Entreprenøren ikke på egen

hånd og senest 3 måneder efter forpligtelsens indtræden, jf. pkt. 9, har ansat det aftalte antal ledige.

11. Entreprenøren skal på Ordregivers anmodning dokumentere, at kravet om beskæftigelse af ledige er opfyldt. Hvis parterne er uenige om, hvorvidt Entreprenøren har opfyldt sine forpligtelser, kan Ordregiver forlange en uddybende redegørelse, herunder bede Entreprenøren om inden for 10 dage at fremskaffe supplerende dokumentation i form af ansættelsesaftaler, lønsedler, timesedler mv.
12. Materialet skal fremsendes under hensyntagen til den til enhver tid gældende lovgivning, herunder databeskyttelseslovgivning. Oplysninger kan være anonymiseret, idet anonymisering dog ikke må have et omfang, som afskærer Ordregiver fra at foretage den nødvendige kontrol. Hvor det er nødvendigt at fremsende ikke-anonymiseret dokumentation, skal Entreprenøren indhente det fornødne samtykke fra den enkelte arbejdstager, jf. gældende databeskyttelseslovgivning, så den fastsatte tidsfrist på 10 dage kan overholdes.
13. Ordregiver kan udsætte Entreprenørens forpligtelser i 3 måneder ad gangen, hvis det viser sig umuligt for Entreprenøren at beskæftige eller få formidlet det aftalte antal ledige. Ordregiver kan alene godkende en udsættelse, hvis Ordregivers aftalte "mellemlid" har bekræftet, at det ikke er muligt at finde relevante ledige til kontraktens opgaver. Efter 3 måneder skal Entreprenøren genoptage indsatsen for at få beskæftiget ledige.
14. Ordregiver betragter beskæftigelsesklausulen for misligholdt, hvis Entreprenøren ikke har beskæftiget det aftalte antal ledige senest 3 måneder efter forpligtelsens indtræden, jf. pkt. 9, og i resten af kontraktperioden. Når Ordregiver konstaterer misligholdelse af beskæftigelsesklausulen, meddeles dette til Entreprenøren med en frist for udbedring af forholdene – fx ansættelse af ledige eller fremskaffelse af dokumentation, jf. pkt. 11. Hvis Entreprenøren ikke overholder denne frist, er Ordregiver berettiget til:
 - a. At pålægge Entreprenøren en bod på [3.000 kr.] pr. uge pr. ledige, som Entreprenøren mangler at beskæftige, indtil Entreprenøren kan fremvise behørig dokumentation for at beskæftigelse er sket.
 - b. At pålægge Entreprenøren en bod på [5.000 kr.] pr. uge for mangelfuld eller helt manglende dokumentation, indtil Entreprenøren har fremsendt den nødvendige og relevante dokumentation til Ordregiver.
 - c. At ophæve kontrakten.